

*A neveléstudomány szerepe
a fiatalkori bűnelkövetés megelőzésében és
kezelésében*

Dr. Hegedűs Judit
NKE RTK Rendészeti Magatartástudományi és
Kriminálpszichológia Tanszék

Mit jelent nekem az Aszódi Javítóintézet?

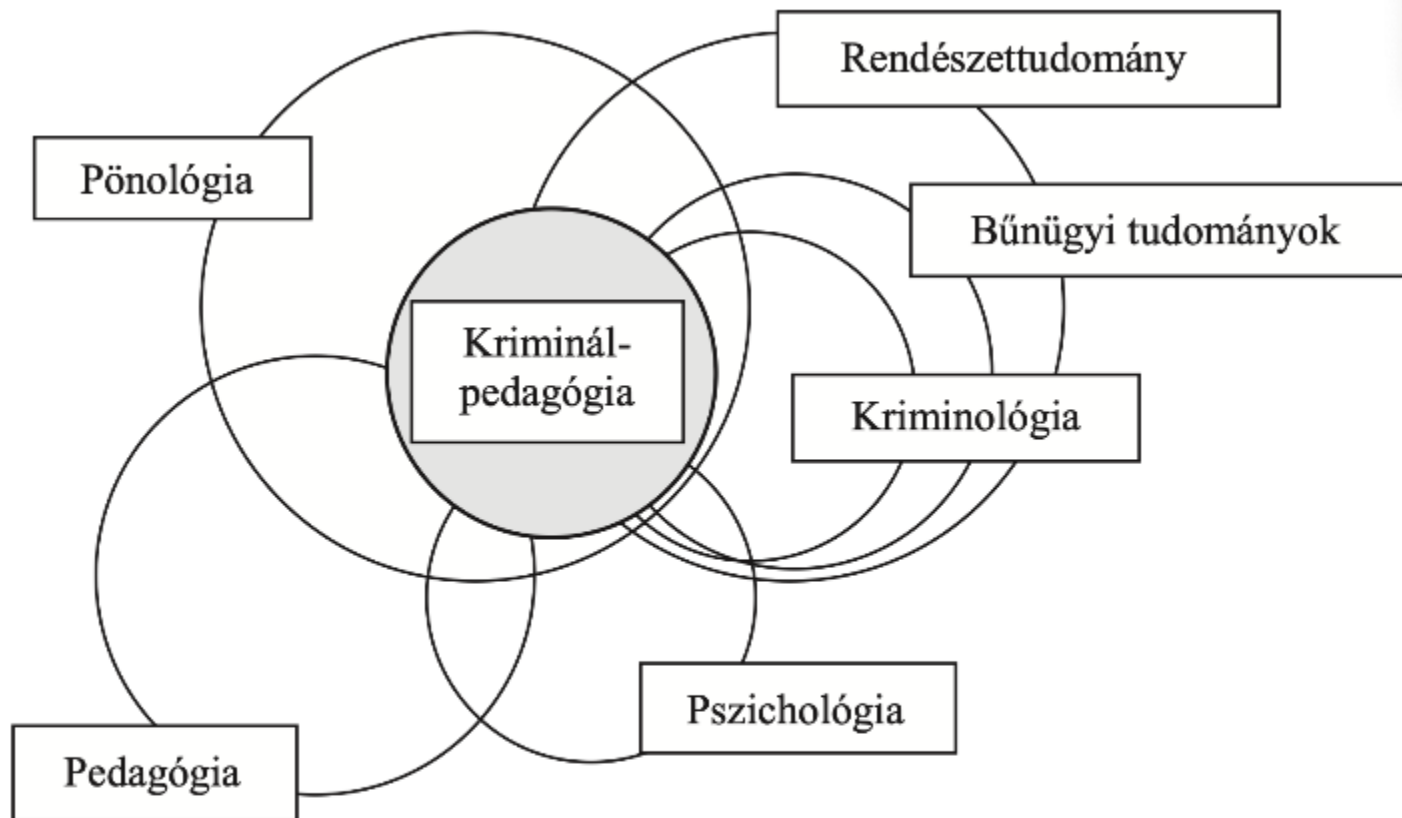

Cseregi Károly

„A gyermekvédelem a leghatályosabb tényező a büntettek megelőzésének küzdelmében. Mindinkább tisztábban látjuk, hogy sok bűnesetben az egyéni felelősség mellett méltán terheli erkölcsi felelősség a társadalmat. A környezet gyakran egyedüli oka a büntettnek. Az elhanyagolt gyermek criminalitásáért pirulhat a társadalom is. Nem lenne szabad egyetlen elhagyott, züllésnek induló gyermeket sem támasz nélkül hagyni” (Wlassics Gyula, Gyermekvédelmi Lap, 1905. 8. p.)

Neveléstudomány - kriminálpedagógia

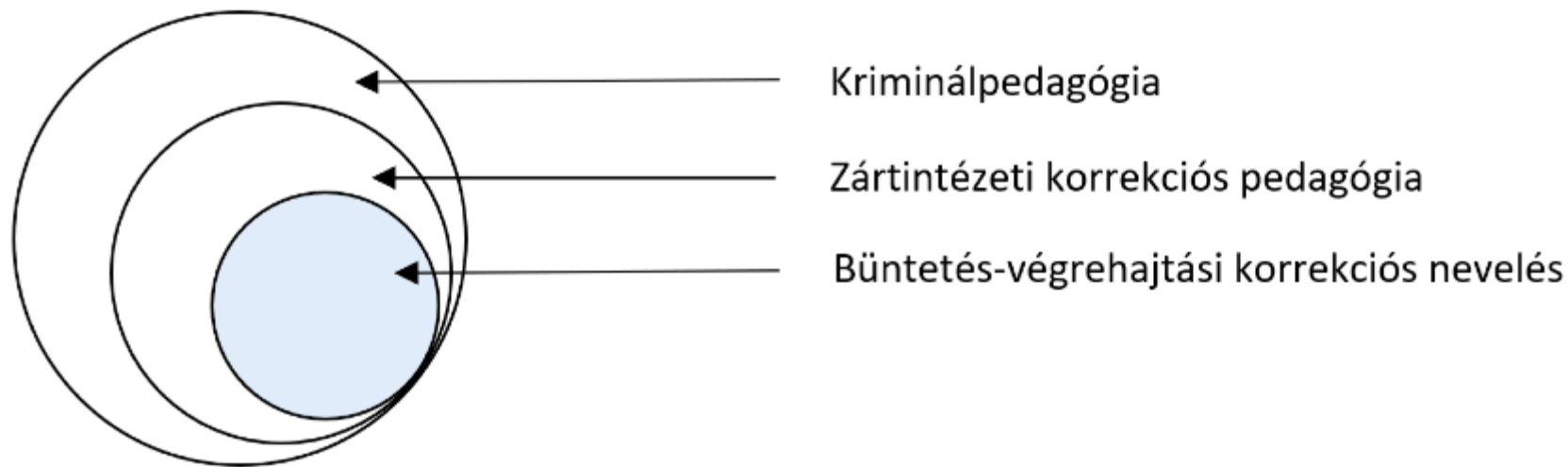

1. ábra

A kriminálpedagógia tudományági kapcsolatrendszere

Kriminálpedagógia

„A kriminálpedagógia a neveléstudomány speciális ága, amely a kriminalitás veszélyének kitett személyek, az antiszociális cselekményeket elkövető emberek, a bűnelkövetők, különösen a végrehajtandó szabadságvesztésre, javítóintézeti elhelyezésre ítélték személyiségformálásával, korrekciós nevelésével, reszocializációjával és reintegrációjával foglalkozik. A pedagógiai eljárás során a kognitív és a szociális képességek egymással összehangolt fejlesztésére törekszik. Elsődleges célja a konstruktív életvezetés megalapozása.” (Ruzsonyi, 2009, p. 304).

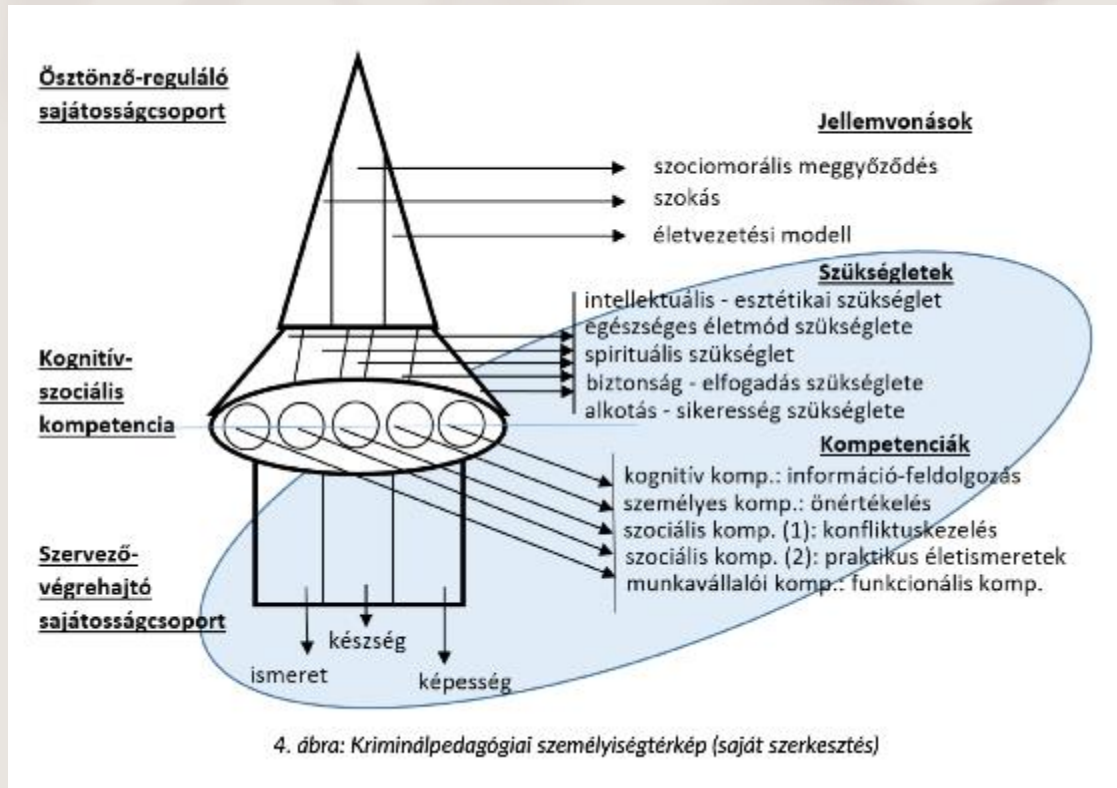

Kriminálpedagógusok

Nevelés

- Személyiségfejlesztés
- Értékközvetítés
- Szükségletek kielégítése
- Kompetenciafejlesztés
- Konstruktív életvezetés

Megelőzés

Típus	Cél	Célcsoport	Eszközök
Elsődleges megelőzés	A bűncselekmények elkövetésének megelőzése	Teljes társadalom	Oktatás, közösségi programok, szociális támogatások, bűnmegelőzési kampányok
Másodlagos megelőzés	A veszélyeztetett csoportok védelme	Veszélyeztetett csoportok (pl. fiatalok, hátrányos helyzetűek)	Mentális egészségügyi programok, családsegítés, ifjúsági központok
Harmadlagos megelőzés	A visszaesés megakadályozása	Elítélt bűnelkövetők, rehabilitációt igénylők	Rehabilitációs programok, utógondozás, társadalmi reintegráció, munkaerőpiaci támogatások

Reintegráció - reszocializáció

- Janus arcúság
- Kihívások - megújulás - innovációk
- Nevelő - nevelt? Fogvatartó - fogvatartott?
- Megváltozott szerepek

Javítóintézetek a szakemberek képzéséért

A kutatás módszertani háttere

- Kutatási minta: pszichopedagógus, pedagógia szakos hallgatók
- Reflektív jegyzőkönyvek (N=321) tartalomelemzése
- Az elemzés szempontjai:
 - 1. dimenzió: előzetes, illetve tapasztalt
 - 2. dimenzió: konkrét ismeret, illetve érzelmek kifejezése
- Dilemmák a kutatás során

Milyen is lesz a látogatás?

„Magas, nagydarab
börtönőrök és a rabok,
akik őket ellenségnek
tekintik...”

„El sem tudom
képzelní, milyen
lehet egy ilyen
intézmény a
valóságban...”

A fiatalkorú bűnelkövető

A young man with dark hair and a serious expression is looking down and to the left. He is wearing a light-colored, short-sleeved button-down shirt over a white t-shirt. The background is blurred, showing what appears to be a window with vertical bars or a fence.

„Őszintén megvallva, megérkezésünkör volt némi előítéletem. Úgy képzeltem, hogy ezek a lények, holmi faragatlan, buta és érzékelten valakik, akiket igazából nem is neveznék embereknek, sokkal inkább valamiféle félresikerült korcsoknak.”

„Tartottam ezektől a fiataloktól: ki tudja, milyen súlyos bűnért hozták be őket, akár közveszélyesek is lehetnek, nem találkoznék velük szívesen egy sötét utcán.”

Szakemberek

„Korábban úgy képzeltem, hogy szinte korbáccsal állnak a nevelők az engedetlen bűnelkövető fiatalok mellett, s úgy fegyelmezik őket.”

„Fontosnak tartom, hogy leírjam mennyire csodálom az itt dolgozó embereket. Hatalmas segíteni akarás, kitartás, különös motiváció és elhivatottság kell, hogy jellemezze őket, hogy véghez vigyenek ilyen nagyszabású feladatot.”

„A nevelő olyan, mint Janus, a kapu istene a görög-római mitológiában, akinek két arc van a fején, egymásnak háttal. Egyszerre lát kifelé és befelé. Elválaszt és összeköt két világot, a kintit és bentit, melyek gyakran tudomásul se akarják venni egymást, nem akarnak egymással keveredni, védekeznek és acsarkodnak egymás ellen....” (Szarka, 2010)

„Még soha nem szembesültem ilyen mélységekben a „valósággal”. Hogy mi a valóság? Azt hittem, huszonéves fejjel talán van róla valami fogalmam; de most már ennyi tapasztalattal a hátam mögött (és mi vár még rám?!) azt hiszem, eddig nagyon is burookban éltem az életemet. A saját elzárt kis világomban, ami nem feltétlenül jelenti, hogy ez a világ bezárt is lett volna; mégis most visszagondolva az az érzésem, hogy most kezdenek megnyílni az ajtajai és kezd egyre jobban betüremkedni a nagybetűs ÉLET.”

Köszönöm
megtisztelő
figyelmüket!